EXTRA NUMMER

VAN HET

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD,

Maandag 8 Augustus 1859.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 25 *Junij* 1859.

POLITIEK OVERZIGT.

Zoo als uit de laatste berigten in ons vorig extra nummer gebleken is, heeft de tweede kamer het wetsontwerp tot in dienststelling der miliciens van de ligtingen van 1856 en 1857 met 34 tegen 32 stemmen aangenomen, waarna zij tot nadere bijeenroeping is gescheiden.

De eerste kamer heeft vervolgens de wetsontwerpen betreffende het bondscontingent en de in dienststelling der miliciens van 1856 en 1857 met groote meerderheid goedgekeurd.

Alles is dientengevolge reeds voor de bijeenroeping der miliciens tegen 1 Julij aanstaande gereed.

In ons telegraphisch berigt van den 21sten Julij hebben wij melding gemaakt van het overlijden van den heer *Storm*, lid der tweede kamer. De verkiezing van een lid in zijne plaats heeft den 28sten dezer plaats. Men noemt als kandidaat den heer *H. Guljé*, fabriekant te Breda.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam, 22 Junij. Wij beginnen ons overzigt van de gebeurtenissen der laatste veertien dagen met de verbetering van eene tijding, onder de laatste berigten van ons vorig nommer opgenomen. Daar wordt namelijk gezegd, dat twee dagen na de bataille bij Magenta een tweede gevecht is geleverd, waarin het weder Mac Mahon was, die door eene stoute beweging andermaal aan de Fransche wapenen de overwinning verzekerde. Dit gevecht is *niet* geleverd en het geheele relaas was zijn oorsprong verschuldigd aan eene verkeerd overgebragte telegrafische dépêche uit Turin.

Wij vatten den draad van ons laatste berigt weder op.

Keizer Napoleon en de koning van Sardinie werden bij hun intogt te Milaan op den 8sten dezer, met buitengewone geestdrift ontvangen. De keizer wilde zijn intrek echter niet nemen in het paleis des aartshertogs.

De gemeenteraad vaardigde nog dienzelfden dag de volgende proclamatie uit:

»Sire, de gemeenteraad van Milaan heeft in eene buitengewone vergadering bij acclamatie besloten, u een adres aan te bieden, ten einde u de levendige dankbaarheid des lands voor uwe edelmoedige medewerking ter bevrijding van Italie te kennen te geven. Sire, de gemeenteraad vindt zich daardoor zeer vereerd, maar hij weet tevens dat woorden onvoldoende zijn om zijne dankbaarheid volledig uit te drukken.

»In eene rede, waarvan allen de edelmoedige gevoelens bewonderen, maar die de Italianen met eene godsdienstige vreugde vernamen en, die zij als een gelukkig voorteeken beschouwden, zeide Uwe Majesteit, dat zij zich verliet op het oordeel der nakomelingschap.

»Sire! het oordeel over het heilige van den oorlog, door Uwe Majesteit in overeenstemming met koning Victor Emanuel II ondernomen, wordt voortaan door het eenparig gevoelen van het beschaafde Europa uitgesproken, en de namen van Montebello, Palestro en Magenta behooren reeds tot de geschiedenis. Maar zoo de grootheid uwer plannen, naauwelijks door den heldenmoed uwer soldaten in den strijd geëvenaard, ons zeker van de overwinning doet zijn, kunnen wij, na den strijd, het verlies van zooveel dapperen op het veld van eer niet anders dan diep betreuren. De namen van de generaals Beurat, Cler, Espinasse en zooveel andere helden, die vroegtijdig gevallen zijn, komen, reeds in het heiligdom onzer martelaren voor en zullen in de harten der Italianen als een onvergankelijk monument in aandenken blijven. Sire, onze dankbaarheid jegens Uwe Majesteit en voor de groote natie, welke gij geroepen zijt nog grooter te maken, zal, wanneer Italie eens vrij zal gemaakt zijn, nog met meer kracht uitkomen; maar wij zijn in afwachting daarvan, nu reeds trotsch er op, de eersten te zijn die dit te kennen geven, even als wij de eersten geweest zijn die bevrijd werden van het hatelijk aanzien der Oostenrijksche dwingelandij.

»Veroorloof ons, Sire! Uwe Majesteit te begroeten met den kreet, welke die van het volk geworden is: *Leve Napoleon III! Leve Frankrijk!*

(*Volgen de handteekeningen*)

Onmiddelijk daarna vaardigde de keizer eene proclamatie aan het Italiaansche volk uit, die te merkwaardig is om niet in haar geheel opgenomen te worden. Zij luidt als volgt:

Italianen!

»Door een gelukkigen uitslag van de kans des oorlogs heden in de hoofdstad van Lombardije binnengeleid, wil ik u de reden mijner komst blootleggen.

»Toen Oostenrijk een onregtvaardigen aanval op Piemont deed, besloot ik mijn bondgenoot, den koning van Sardinie, te ondersteunen. De eer en de belangen van Frankrijk maakten mij dit tot pligt.

»Uwe vijanden, die ook de mijne zijn, hebben getracht de algemeene sympathie, die Europa voor uwe zaak aan den dag legt, weg te nemen, door het den schijn te geven alsof ik den oorlog slechts had aangevangen uit persoonlijke eerzucht of ter uitbreiding van Frankrijks grondgebied. Zijn er evenwel menschen, die hunnen tijd niet begrijpen, zoo behoor ik niet onder hun getal. De openbare opinie is heden ten dage dermate verlicht, dat men nu grooter is door den zedelijken invloed, dien men uitoefent, dan door onvruchtbare overwinningen, en naar dien zedelijken invloed streef ik met een zekeren trots, door het mijne toe te brengen tot vrijmaking van een der schoonste gedeelten van Europa.

»Uwe ontvangst heeft mij reeds bewezen, dat gij mij begrepen hebt."

»Ik ben hier niet gekomen uit een te voren opgevat beginsel om de bezittingen van souvereinen aan te randen, noch om u mijnen wil voor te schrijven. Mijn leger zal zich slechts twee zaken ten doel stellen: de bestrijding uwer vijanden en de handhaving der inwendige orde. Het zal u niets in den weg leggen ten opzigte van eene vrije uitdrukking uwer billijke wenschen.

»De Voorzienigheid begunstigt soms de volken, even als bijzondere personen, met hen in de gelegenheid te stellen om op eens een staat van grootheid te bereiken; doch hieraan is alsdan de voorwaarde verbonden, dat zij er gebruik van weten te maken. Maakt daarom gebruik van de gelukkige kans, die u wordt aangeboden. Uw verlangen naar onafhankelijkheid, reeds zoo menigmaal uitgedrukt maar ook zoo menigmaal teleurgesteld zal verwezenlijk worden, wanneer gij slechts toont die waardig te zijn. Vereenigt u dus tot een enkel doel: de bevrijding van uw land. Doet het noodige tot eene militaire organisatie. Schaart u onder de vanen van koning Victor Emanuel, die u reeds op zulk eene edele wijze den weg der eer heeft aangewezen. Herinnert u, dat een leger zonder tucht niet kan bestaan en zijt gij heden, bezield door het geheiligd vuur des vaderlands, soldaten, morgen zult gij burgers van een groot land zijn.

Keizerlijk hoofdkwartier te Milaan,

8 *Junij* 1859. NAPOLEON."

Het verdient aandacht, dat deze proclamatie gerigt is tot het Italiaansche volk, dus niet alleen tot de inwoners van Milaan, maar ook tot die van Rome en Napels. De keizer rigt zich tot *alle* Italianen en roept hen te wapen onder de vanen van Victor Emanuel. Op nieuw bewijst deze proclamatie, dat de keizer de Duitschers wil inscherpen, dat hij, die nu voor de onafhankelijkheid van een volk het zwaard trekt, morgen de vrijheid van een ander niet aanranden kan. Dat hij dit nogmaals doet, bewijst, dat hij de onaangename overtuiging heeft niet geloofd te worden.

De Oostenrijkers, die zich na de bataille bij Magenta in de oude fortificatien van Marignano geretrancheerd hadden, ten einde hun aftogt op den Adda te dekken, werden weder na een bloedig gevecht, door de divisie van den maarschalk Baraguay d'Hilliers van daar verdreven. Bij deze gelegenheid werden van beide kanten minstens weder ruim 1000 man buiten gevecht gesteld en een aantal gevangenen gemaakt. Het gevecht begon omstreeks den middag en duurde negen uren achtereen.

Nu schoot er voor de Oostenrijkers niets over dan zich te retrancheren op de linie van den Adda, tusschen het meir van Como en Cremona. Doch de opstand in de zoogenaamde Valtellina maakte dit onraadzaam. Zij zetten dus hun aftogt voort naar de linie van de Mincio, de voorhoede van de Etsch, en schijnen zich daardoor de dagelijks aankomende troepen te versterken. Het bevel over het aanzienlijk leger, dat daar geconcentreerd wordt, is, onder het opperbevel des keizers, opgedragen aan den generaal von Hess, een man van 72 jaren, aan wien de generaal Benedeck is toegevoegd, een officier, die bij het Oostenrijksche leger in groot aanzien staat. Giulay, die voor zijne taak niet opgewassen was, verliest zijne betrekking. De troepen, die voor de bataille van Magenta naar Modena waren gezonden, zijn van daar terug ontboden en weldra zal in den beroemden vierhoek, op eene oppervlakte van 10 vierkante mijlen, een Oostenrijksch leger van 300,000 man vereenigd zijn. Heden, den 22sten, was het hoofdkwartier der geallieerden nog te Brescia, doch men meldt uit Turin, dat de troepen op 's keizers bevel Lonato, Castilione en Montechiaro hebben bezet, waaruit blijkt zij zich in de onmiddelijke nabijheid van de Mincio-linie bevinden. De Oostenrijkers zullen nu waarschijnlijk op deze linie worden aangevallen, te Peschiera en Verona door het leger, dat te Milaan en in de omstreken staat, ten zuiden, te Mantua, door het corps van prins Napoleon, en oostelijk te Legnano, door de maritieme divisie der Franschen, wier taak is, om hare troepen tusschen Venetie en de benedenwateren van den Po aan land te zetten.

Ook heeft het allen schijn als of de Franschen Venetie zelf zullen aanvallen. Men meldt namelijk uit Toulon dat men daar ijverig bezig is met het gereed maken van eene vloot, vooral van kanonneerboten en drijvende batterijen; reeds is een gedeelte van die schepen en kanonneerbooten in zee gestoken.

Alle plaatsen, die door de Oostenrijkers zijn ontruimd, hebben zich onmiddelijk voor de nationale zaak verklaard. Het voorbeeld van Milaan werd weldra door Monza, Bergamo en Lodi gevolgd. Een buitengewoon commissaris des konings van Sardinie, heeft in zijn naam voorloopig het bestuur over Lombardije aanvaard.

Ook de Legatien zijn door de Oostenrijkers ontruimd. Het gevolg is geweest, dat zich in den Kerkelijken Staat onmiddelijk eene revolutionaire beweging heeft geopenbaard. Te Bologna is men zelfs zoover gegaan van de straten te versperren, ten einde den terugkeer der Oostenrijksche of der Pauselijke troepen te beletten. Perugia volgde dat voorbeeld en ook Ravenna. Cittadecastello en andere plaatsen op den regteroever van den Tiber, ja men zegt zelfs, dat zonder de tusschenkomst van den generaal Goijon, ook Rome zich bij de beweging zou hebben aangesloten. Keizer Napoleon is daardoor in eene groote moeijelijkheid gebragt, want hij heeft toch beloofd, dat het grondgebied van den paus geen gevaar zou loopen en dat de beslissing over het lot van Italie, later aan een Europeesch congres zou worden toevertrouwd. In weerwil nu van die belofte zijn de Legatien, zoowel als Parma, Toskane en Modena tegen hun wettigen opperheer in opstand gekomen en hebben zich onder de vanen van Victor Emanuel geschaard. De laatste heeft zich dan ook gehaast de dictatuur te weigeren, hem door het centraal bewind te Bologna aangeboden, terwijl Ancona onmiddelijk door Fransche troepen bezet werd. Hieruit blijkt dat de Fransche regering voornemens is het weredlijk gezag des pausen te handhaven. Ook heeft de generaal Goijon eene versterking van 10,000 man gevraagd, ten einde zoo noodig den opstand te Rome het hoofd te kunnen bieden. Op deze wijze zal de bezetting van den Kerkelijken Staat door Fransche militairen niet als eene schending der Pauselijke neutraliteit kunnen worden aangemerkt, hetgeen geheel anders zou geweest zijn, zoo koning Victor Emanuel de hem opgedragen dictatuur had aanvaard.

De houding der geestelijkheid in Toskane heeft zoowel te Rome als te Weenen een zeer ongunstigen indruk gemaakt, want zij heeft zich geheel bij de revolutie aangesloten, terwijl de aartsbisschop van Florence zelfs de wapenen der tegen Oostenrijk uittrekkende Toskaners zegende. De hertog van Modena heeft toen hij zijn staat verliet, bij eene proclamatie van den 11den een regentschap ingesteld en daarbij, voor het geval, dat zich een onwettige regering in deszelfs plaats mogt dringen, al hare handelingen vooraf nietig verklaard alsmede alles, waardoor in zijne afwezigheid inbreuk op zijne regten of op die van zijne dynastie zouden kunnen worden gemaakt. Karakteristiek is de proclamatie der hertogin van Parma voor haar vertrek. «De warmste, de voor het Italiaansche hart meest vleijende denkbeelden" — zegt zij daarin — »hebben zich gedurende mijn regentschap aan den vreedzamen en gematigd vrijzinnigen voortuitgang aangesloten, die geheel het doel mijner zorgen was; de op het oogenblik plaats vindende gebeurtenissen vorderen echter twee tegenovergestelde zaken van mij; of ik moet deel nemen aan een nationaliteits oorlog, of niet handelen in strijd met de overeenkomsten, waaraan vooral het hertogdom Piacenza en de geheele staat reeds lang voor mijn bestuur onderworpen waren. Ik mag mij niet verzetten tegen de wenschen, die geheel Italie uit, noch aan de opregtheid te kort doen. Daar dus de onzijdigheid, die der bijzondere omstandigheden, waarin wij ons bevonden, nog het best scheen te voegen, onmogelijk is, wijk ik voor de gebeurtenissen, het gemeentebestuur aanbevelende eene commissie te benoemen voor de verdediging der orde van zaken, voor de openbare administratie, tot het geven eener geschikte bestemming aan de troepen en tot het nemen van andere maatregelen, die door de omstandigheden mogten geboden worden."

Wanneer men zoo den marsch der geallieerden sedert het begin dezer maand nagaat, dan komt men tot de overtuiging, dat het geluk hunne wapenen met buitengewonen spoed begunstigd heeft. Den 4den Junij leverden zij de bataille bij Magenta en nu vinden wij hen reeds aan de overzijde van den Adda en de Serio; Garibaldi is te Lonato; Lodi, Pavia, Piacensa, Cremona, Crema, Pizzighellona, Parma en Modena, zelfs de Legatien zijn door de Oostenrijkers ontruimd; geheel Lombardije, met uitzondering van den vierhoek, is vrij. Waarlijk, weinige veldtogten hebben in minder dan eene maand zulke resultaten opgeleverd.

In de brieven uit Napels van den 11den wordt medegedeeld, dat de bevolking aldaar, op het berigt der overwinning bij Magenta, hare sympathie voor Frankrijk en Sardinie aan den dag heeft gelegd. Voor het hotel van den Franschen en dat van den Sardinischen consul, welke beide gebouwen geillumineerd waren, stond eene digt opeengedrongen volksmassa, uit wier midden onophoudelijk de kreten «*leve Italie! leve Frankrijk! leve Piemont!*" werden aangeheven. De policie was evenwel dadelijk in de weer, om de menigte met geweld uit elkander te jagen, waarbij hare gewapende manschappen er zoodanig met sabel en bajonnet op insloegen en staken, dat er een aantal menschen gewond zijn, waarna des nachts en den daaropvolgenden morgen onderscheidene personen zijn gearresteerd. De manier, waarop de politie in dit geval is te werk gegaan, heeft, gelijk men wel kan denken, eene algemeene verbittering te weeg gebragt, welke de koning zooveel mogelijk tot bedaren zocht te brengen, door onmiddelijk generaal Filangheiri tot president van den ministerraad te benoemen. Lord Elliot, de Britsche gevolmagtigde, was naar men verzekert, over die benoeming geraadpleegd en moet bij die gelegenheid ronduit gezegd hebben, dat die maatregel in lang niet voldoende was en dat er nog veel meer gebeuren moest. Bovendien heeft hij zich nopens den staat van zaken aldaar krachtig doen gelden en eischt thans bepaaldelijk hervormingen in het koningrijk der beide Sicilien. Men zegt, dat Filinggierie op Engelands raad eene strenge neutraliteit zal aannemen en dat ook reeds de in hechtenis genomen personen ontslagen zijn. Ook wordt eene amnestie verwacht.

Ten slotte moeten wij nog melden, dat Kossuth, het voormalige hoofd der Hongaarsche repuliek, op weg naar Italie is. Tegelijk las men dezer dagen in eenige Italiaansche dagbladen eene proclamatie van Klapka, de dappere verdediger van Komorn, waarin hij alle Hongaren, die in het Oostenrijksche leger dienen, uitnoodigt, om zich op Italies bodem rondom hem te scharen en na de bevrijding van dat land, ook Hongarije van het Oostenrijksche juk te verlossen. Hij verklaard, dat het regt der Hongaren op onafhankelijkheid door keizer Napoleon en koning Victor Emanuel erkend wordt.

Intusschen is de Pruissische regering dezer dagen op eens van houding veranderd. Onmiddelijk nadat de nieuwe leening van 30 millioen th. tot stand was gekomen, verscheen een besluit van den prins-regent, waarbij de mobilisering van zes arméekorpsen bevolen wordt, dus ongeveer 2/3 der geheele Pruissische armée. De motieven tot dit besluit zijn, volgens de *Preuss. Ztg.* de volgende:

»De regering heeft tot de mobilisering van zes armée-korpsen besloten, omdat, hoe gewigtiger de gebeurtenissen zijn op het krijgstooneel; te ernstiger de pligt der regering wordt, om bij de beslechting der Italiaansche kwestie, in vereeniging met hare bondgenooten, op te treden met al dat gewigt, hetwelk Pruissen geroepen is in de schaal te leggen en dat overeenkomt met de stelling der Duitsche natie in Europa. Van dit standpunt uitgaande, en tegenover de steeds vermeerderende krijgstoerustingen, zelfs der onzijdige mogendheden, heeft de regering het onvermijdelijk geacht een deel van het leger te mobiliseren. Zij zal de daarmede in verband staande verdere stappen doen, opdat de eventueele gebeurtenissen Pruissen en Duitschland niet onvoorbereid verrassen. Al deze stappen hebben zoo klaarblijkelijk het karakter van veiligheidsmaatregelen, dat zij eene vernieuwde verklaring deswege niet behoeven. Het land zal aan die stappen zijne goedkeuring verleenen, maar ook de Duitsche bondgenooten zullen in dezen nieuwen maatregel, in het belang der beveiliging van Duitschland en de handhaving zijner stelling, hun vertrouwen op een omzigtig initiatief van Pruissen vervuld zien."

De geheele Pruissische periodieke drukpers, enkele reactionaire bladen uitgezonderd, veroordeelt dezen onverwachten stap. Allen vragen, welke redelijke grond er voor dit besluit kan worden aangevoerd, daar niets gebeurd is, waardoor de veiligheid van Duitschland bedreigd wordt, waarbij zij het niet aan scherpe uitvallen op Oostenrijk laten ontbreken. Geruchtsgewijze wordt beweerd, dat Pruissen langs diplomatieken weg een stap zal doen, om nu een einde aan den oorlog te maken. Men voegt er bij, dat de cabinetten van Berlijn en Weenen het reeds onderling eens zijn, nopens hetgeen ten behoeve eener bevredigende schikking der Italiaansche kwestie is te doen, en het daarvan bereids ontworpen programma zou dezer dagen door het Berlijnsche cabinet als ultimatum naar Parijs worden gezonden, terwijl een weigerend antwoord van de zijde van Frankrijk onvermijdelijk een vredebreuk met Duitschland ten gevolge zou hebben. Van de Oostenrijksche zijde zoude men tevens ten behoeve eener schikking, zich tot het doen van belangrijke concessien bereid verklaard hebben. Wij laten dit berigt voor hetgeen het is, doch kunnen de aanmerking niet onderdrukken, dat het tegenwoordig tijdstip voor onderhandelen oppervlakkig minder geschikt schijnt. Ook luidt de taal van de half-officieele Oostenrijksche bladen alles behalve verzoenend.

Een artikel van de *Pr. Ztg.* van 19 dezer zet wel eenig meerder licht bij aan de bedoelingen der Pruissische regering, maar laat toch nog veel twijfelachtigs over. Na eene verwijzing naar de memorie van 4 Mei aan den landdag en het antwoord dier vergadering daarop, luidt dit artikel aldus:

»In de gesteldheid, waarin het Italiaansche vraagstuk zich thans bevindt, kan elke dag gebeurtenissen opleveren, welke Pruissen niet weerloos mogen vinden. Indien Engeland en Rusland met het oog hierop ijverige toerustingen noodig oordeelen, hoe veel te meer is dit dan eene dure pligt voor Pruissen, welks belangen veel meer bij de tegenwoordige verwikkelingen betrokken zijn! Op dit oogenblik, waarop de in Italie uitgebarsten strijd eene zorgwekkende wending voor de grondslagen van het Europesche evenwigt dreigt te nemen, kon de Pruissische regering zich niet onttrekken aan de overtuiging, dat het oogenblik gekomen was, om voor het herstel van den vrede te handelen.

»Bij geenen der verder noodzakelijk wordende maatregelen zal de Pruissische staatkunde het karakter verloochenen, waardoor zij zich sedert het begin der Italiaansche verwikkelingen gekenmerkt heeft. De rigting, welke Pruissen ten aanzien van zijn inwendig staatsleven volgt, levert een voldoende waarborg voor de oogmerken van zijne buitenlandsche staatkunde. En indien Pruissen de handhaving der grondslagen van den Europeschen regtstoestand tot leuze heeft gekozen, dan zal het gelegenheid vinden om te toonen dat het niet van zins is, de zucht tot onderdrukking of tot overweldiging te begunstigen.

»De regering ontveinst zich geenzins hoe schadelijk de oproeping van een gedeelte der landweer in vele opzigten op het burgerlijke leven werkt. Maar de militaire instellingen van Pruissen lieten haar geene keuze, indien Pruissen bij de regeling van het Italiaansche vraagstuk met die kracht zal optreden, welke het geroepen is uit te oefenen, en welke de rang der Duitsche natie in Europa vereischt. De maatregel, dien de Pruissische regering niet langer kon uitstellen zonder eene zware verantwoordelijkheid op zich te laden, is zuiver defensief. Hij verdedigt de onafhankelijkheid van Europa, welke gevaar zou loopen wanneer eene nieuwe orde van zaken, zonder toestemming der groote mogendheden, in Europa konde gevestigd worden. Pruissen springt niet in de bres voor belangen, die aan hetzelve vreemd zijn, maar voor zijn eigen gewigt in den Europeschen raad, voor het Duitsche vaderland, voor de vrijheid en den vrede van Europa. De ontkwikkeling der Pruissische strijdkrachten schijnt een vermogend

middel om den vrede te verkrijgen, en Pruissen zal die hoop niet laten varen, zoolang nog eene schemering daarvan overblijft. De vrede waarnaar Pruissen streeft moet beantwoorden aan de offers die de regering genoodzaakt is geweest van het land te vragen. De vrede mag niet de vrucht zijn der wisselvallige kansen van het oogenblik, hij moet de waarborgen van duurzaamheid medebrengen: en deze zal hij dan alleen in zich vereenigen, wanneer hij beantwoordt aan de werkelijke magtsverdeeling tusschen de Europesche staten en aan de zedelijke grondslagen van het leven der volkeren."

Door deze mobilisatie komt eene armée van 250,000 man op de been, die met de contingenten der overige Duitsche staten weldra een leger van 400,000 man zou kunnen uitmaken.

Doch wat de bedoelingen van Pruissen ook zijn mogen, het is te hopen, dat Rusland en Engeland gewigt genoeg in de schaal zullen leggen, om Duitschland van gewaagde stappen af te houden; men mag dit des te meer vertrouwen sedert den val van het ministerie Derby in Engeland (vergel. de *Eng. Post*) en het optreden van een nieuw ministerie Palmerston Russell, dat zoover men weet het beginsel eener strikte neutraliteit is toegedaan.

Den 11den dezer is de zitting van den buitengewonen Saksischen landdag door den minister, vrijheer v. Beust gesloten. In de sluitingsrede leest men de volgende zinsnede: De koning zal onwankelbaar voortgaan zijn pligt als Duitsch Vorst te vervullen; hij rekent op de ondersteuning van het Saksische volk, wanneer het de verdediging van zijn goed regt geldt.

Men verneemt dat de Russische korpsen geëchellonneerd zijn als volgt: het eerste en het derde te Kalisch; het tweede en vierde op de grenzen van Galicie en het vijfde op de grenzen van Moldavie.

De Zweedsche landdag is tegen 15 September, a. s. bijeengeroepen.

In overeenstemming met alle andere brieven uit het oosten, openen de uit Konstantinopel ontvangen mededeelingen het vooruitzigt, dat men ook daar ernstige gebeurtenissen te gemoet gaat. De komst van den Russischen grootvorst Constantijn te Konstantinopel, heeft de rajahs aldaar weer in beweging gebragt en deze geven niet onduidelijk te kennen, dat zij het tijdstip niet ver meer verwijderd achten, waarop zij met Russische hulp het Ottomanische juk zullen kunnen afschudden.

Turkije heeft een eskader naar de Adriatische zee gezonden. De Fransche gezant heeft ophelderingen gevraagd over dezen maatregel, die naar men verzekert, door Oostenrijk is uitgelokt. Dientengevolge zijn aan Mustapha-pacha, die het bevel op deze vloot voert, orders gezonden, om binnen de perken van eene eenvoudige observatie te blijven.

De porte heeft aan de vertegenwoordigers der mogendheden, welke deel hebben genomen aan de Parijsche conferentie, eene nota doen toekomen in antwoord op de besluiten dier conferentie. In dit stuk wordt de dubbele verkiezing in de Donau-Vorstendommen zeer uitvoerig besproken en hooge eischen gesteld. De sultan verlangt dat de groote mogendheden hem behoorlijke waarborgen in deze aangelegenheid zullen verschaffen.

Er zijn tijdingen uit Athene van den 9den dezer ontvangen. De berigten omtrent het geluk van de wapenen der geallieerden in Italie hadden aldaar manifestatiën van de zijde des volks, voor het hotel der Fransche ambassade uitgelokt. Luide kreten ter eere van keizer Napoleon en den koning van Sardinie werden aangeheven; de gezant verklaarde aan de menigte dat hij mededeeling zou doen van de door het Grieksche volk betoonde sympathie. Van de zijde der studenten had eene andere manifestatie plaats. Zij verlangden dat er openlijke gebeden zouden gehouden worden voor de soldaten der geallieerden, die als offers van de Italiaansche zaak zijn gevallen. Eene groote volksmenigte omringde bij die gelegenheid de kerk, en legde op de ondubbelzinnigste wijze haren bijval aan den dag.

In de rede, waarmede de koning de zitting der kamer sloot, verklaarde hij dat, ingeval van moeijelijkheden, zijne regering den raad der beschermende mogendheden zou volgen, zonder evenwel de eer des vaderlands uit het het oog te verliezen.

NEDERLAND.

Sedert ons berigt van 29 Julij No. 30, bleef de weêrsgesteldheid hier te lande uitmuntend. De gevallen regen was steeds door eene matige warmte vergezeld; waardoor de vruchtbaarheid van den bodem zeer bevorderd werd. Alles belooft dan ook een buitengewoon gezegenden oogst. Men heeft gemeld, dat op eenige plaatsen de bekende ziekte in de aardappelen weder ontdekt was, doch tevens bleek, dat die tot dus ver nog zeer weinig te beteekenen heeft.

— Men merkt op, dat er aan het departement van oorlog eene meer dan gewone werkzaamheid heerscht, tot het in gereedheid brengen van de oproeping der miliciens van de ligtingen van 1856 en 1857.

— Naar men verneemt, wordt Zr. Ms. stoomschip *Bromo*, met spoed te Hellevoetsluis in gereedheid gebragt, om naar Oost-Indien te vertrekken.

— Aan het departement van marine zal in de volgende maand, waarschijnlijk den 27sten, weder eene aanbesteding van verdedigings vaartuigen van grooter soort plaats hebben.

— De Overland-post, loopende tot 23 April, is den 10den Junij hier te lande aangekomen.

Laatste Berigten.

BUITENLAND.

— Nog altijd bedekt een sluijer de plannen van Pruissen. Heden (25 dezer) meende men te Parijs te weten, dat deze mogendheid, tot herstel des vredes, het volgende voorstel zou doen. Lombardije vereenigd met Piemont; Parma, Modena en Toscane weder onder de heerschappij van hunne wettige vorsten; het gezag des pausen hersteld in de Legatien; Venetie een onafhankelijk gewest en eindelijk aanhechting der vier bekende vestingen bij het Duitsche verbond, dat op deze wijze door zijne neutraliteit en zijne garnizoenen Lombardije beveiligt tegen mogelijke aanvallen van Oostenrijk en Venetie, alsmede tegen de veroveringszucht van Piemont.

Men moet rekenen, dat deze voorstellen—zoo ze inderdaad bestaan—in overeenstemming zijn met de faits accomplis en dus aannemelijk voor Frankrijk en Sardinië; of Oostenrijk er echter mede te vreden zou zijn, is zeer te betwijfelen.

De *Pr. Ztg.* heeft betreffende de staatkunde van het kabinet van Berlijn, op nieuw een artikel ten beste gegeven, dat evenwel de zaak niet duidelijker maakt. Daarin wordt wel gezegt, dat Pruissen aan eene wel gevestigde staatkunde vasthoudt en dat zij, die daaraan moeijelijkheden in den weg leggen, de vijanden des vaderlands in de hand werken: maar het groote punt, namelijk wie die vijanden des vaderlands zijn, verzwijgt de *Pr. Ztg.* In allen gevalle heeft de Fransche regering—zoo deze daarmede bedoeld wordt—tot dusverre althans, nog geen stap gedaan, die hare verklaring, dat zij hoegenaamd geen plannen tegen Duitschland koestert, logenstraffen. Intusschen is deze verklaring in zooverre van belang, dat Pruissen daarin verklaart *vrij van alle verbindtenissen* jegens derden te zijn.

Aandacht verdient een artikel van de *Morning Post.* Daarin wordt gezegd, dat Toskane bij de nieuwe regeling van de Italiaansche aangelegenheid, zijne zelfstandigheid moet behouden en dat de overige afbakeningen der grenzen, na het herstel des vredes behooren plaats te hebben. Hetgeen aan de redeneringen van dit blad eenig gewigt bijzet, is, dat de *Morning Post* als het orgaan van lord Palmerston en van de Fransche legatie te London beschouwd worden.

Volgens een officieel bulletin uit Arezzo, zijn Zwitsersche troepen uit Rome naar Paragia vertrokken, waar zij den 20sten de oproerlingen hebben aangevallen. Deze hebben een heftigen tegenstand geboden, niettegenstaande zij weinig in getal waren en een deel hunner van jeugdigen leeftijd was. Nadat het gevecht drie uren lang buiten de stad had aangehouden, zijn de Zwitsers de stad binnengetrokken, waar het gevecht in de straten hervat werd en twee uren lang duurde. De Zwitsers hebben ten slotte de stad geplunderd, en vrouwen en andere onschuldige personen gedood. Den volgenden dag hebben zij hunne gewelddadigheden voortgezet door arrestatien en fusillades.

De stad is in staat van beleg verklaard.

— Venetie is ook in staat van beleg verklaard. Deze maatregel is een gevolg der volksbeweging of gisting, welke zich in die stad heeft geopenbaard, ten gunste der Italiaansche zaak, toen men het berigt vernam, dat de geallieerden al meer en meer naderden. Tevens hebben de Oostenrijksche autoriteiten de hoofdleiders der beweging uit de stad verwijderd.

— Volgens berigten uit Rome, is de stand der zaken thans van dien aard, dat het zich maar al te duidelijk laat verwachten, dat dezelfde revolutionnaire beweging, die te Bologna heeft plaats gehad, op het punt is van in bijna alle plaatsen der Romagna uit de barsten en dat welligt Rome zelf daarvan niet zal verschoond blijven. Reeds heeft de generaal Goyon ll. Zondag de grootste moeite gehad, om een opstand te Rome te onderdrukken.

— De *Monitore Toscane* bevat een decreet van buitengewone commissaris, waarin de generaal Ulloa, die gezegd wordt in de tegenwoordige moeijelijke tijdsomstandigheden zich zeer verdienstelijk te hebben gedragen als opperbevelhebber van de Toskaansche troepen, van zijn bevel ontheven wordt, vermits de Toskaansche troepen voortaan zich vereenigen zullen met het Fransche leger in den strijd voor de onafhankelijkheid van Italie.

— De Parijsche *Moniteur* deelt de volgende verbeterde opgave mede van de verliezen, door ons in den slag bij Magenta geleden:

Gesneuveld 564, gewond 3145 en vermist 735 man, terwijl ons verlies in het gevecht bij Melignano 942 man bedraagt.

Hetzelfde blad zegt, dat uit de documenten van Oostenrijksche zijde, die bij den slag van Magenta in onze handen zijn gevallen, voldoende blijkt, dat de Oostenrijkers zelve hunne nederlaag te Palestro erkennen, alsmede dat zij aldaar veel verliezen hebben geleden, terwijl daarentegen sommige Duitsche bladen het tegendeel volhouden.

— De tijdingen uit Napels luiden iets gunstiger. Er is eene amnestie ten behoeve der veroordeelden van 1848 en 1849 afgekondigd, benevens teruggave van beleende voorwerpen aan de armen en de afschaffing van de lijsten der *attendibili.* De invloed van Oostenrijk is te Napels al zeer verzwakt; doch men is te Parijs algemeen van oordeel, dat de nieuwe koning zich nooit bij Piemont zal aansluiten.

— De Pruissische regering heeft van Hannover vergunning bekomen, om 31,000 man over Hannoversch grondgebied te laten trekken, ten einde die naar den Rijn te zenden.

— De groothertogin weduwe, moeder der prinses van Pruissen en tante van Keizer Alexander, is den 23sten dezer te Weimar overleden.

— Men schrijft ons het volgende uit Luxemburg 21 dezer: Het schijnt eindelijk dat de staat van werkeloosheid en lethargie, waarin sedert zes maanden de binnenlandsche staatkunde van het groothertogdom verkeert, zal ophouden. De komst van den prinsstadhouder is tegen de eerste dagen aangekondigd, en reeds zegt men dat eene buitengewone bijeenroeping der kamer op aanst. Maandag bepaald is. Deze tijding heeft weder eenig leven onder de Luxemburgers gebragt.

Dat spreekt van zelf dat men geld aan de kamer zal vragen om de uitgaven te betalen, welke reeds gedaan zijn voor het op den voet van oorlog brengen van ons contingent, en welke nog gedaan moeten worden, wanneer de tegenwoordige stand van zaken blijft voortduren, en vooral indien onze twee bataillons naar Hessen of Beijeren zouden moeten vertrekken. Ons leger, dat tot nu toe slechts 3 à 400,000 francs kostte, zal meer dan een millioen in het jaar kosten, dus een derde gedeelte van ons budget.

Drie weken geleden zijn verschillende officieren benoemd en men verwacht binnen kort de benoeming van een aantal 2de luitenants. Onlangs beb ik u gesproken van den kapitein Leesberg, als een onzer officieren, die het meest hebben bijgedragen tot de vorming onzer jeugdige luitenants en die daardoor groote diensten aan den lande heeft bewezen. Het spijt mij u te moeten mededeelen, dat om reden dat hij voorbijgegaan is door de benoeming van een ander kapitein tot majoor, de heer Leesberg gemeend heeft zijn ontslag te moeten indienen, naar ik uit eene goede bron verneem, gemotiveerd op een voor den nieuwen majoor alles behalve vleijende wijze. Het verlies van den heer Leesberg zoude niet alleen betreurd worden door de soldaten, maar ook door burgers, die bekend zijn met de door dezen talentvollen man aan den lande bewezen diensten. Het is te hopen, dat men een middel zal vinden om deze zaak te plooijen.

Daar ik toch van ontslag spreek, moet ik met een woord gewagen van dat onzer ministers, die volgens de geruchten, hun ontslag reeds herhaaldelijk hebben ingediend, zonder dat zij daarop eenige beslissing hebben mogen ontvangen. De komst van den prins-stadhouder zal ongwijfeld een einde maken aan dezen anormalen toestand. Verbeeld u dat het budget, zooals dit in December 1858 door de kamer is aangenomen, nog niet is openbaar gemaakt. Hoe zal men dit verschijnsel aan de kamer verklaren?

Het ministerie is nog geen liberalen weg ingeslagen; het eenige wat gedaan werd, is dat sedert den oorlog in Italie, de Fransche bladen onthevenn zijn van de censuur van den procureur van de staat, om in ons land te kunnen worden gelaten. Wat de verboden bladen betreft, deze zijn en blijven dit als van te voren

Men kan dus voorzien, dat zoo er fondsen aan de nationale vertegenwoordiging zullen worden aangevraagd, de binnenlandsche aangelegenheden een weinig op het tapijt zullen komen, en ik ben er zeker van, dat er redenaars zullen zijn, die zich formeel tegen het toestaan dier fondsen zullen verzetten. De Duitsche bond is alles behalve populair hier te lande. Men herinnert zich dat hij in 1830 voor zijn eigen staten niet heeft gedaan, wat hij thans voor Oostenrijk wil doen; in 1839 heeft hij ons laten verbrokkelen en in 1856 heeft hij tot schrikbeeld gediend en tot het middel om ons van onze vrijheden te berooven. Ziedaar wat de Luxemburgers van de zijde van den bond hebben ondervonden. Nogtans spreekt het van zelf dat het land de gevraagde sommen niet kan weigeren. Het garnizoen dat de kamer omgeeft, is thans bijna 8000 man sterk en zal binnenkort tot 10,000 man gebragt worden. Behalve het op den voet van oorlog gebragte Pruissische garnizoen, ligt hier nog een bataillon van Lippe-Detmold en Donderdag verwacht men er nog één uit Waldeck. Ons eigen contingent, dat naar elders moet vertrekken, zal waarschijnlijk door Pruissen vervangen worden.

— De onderkoning van Egypte heeft de staking der werkzaamheden aan het Suez-kanaal bevolen. De heer de Lesseps heeft daartegen ernstig geprotesteerd. De Parijsche *Univers* geeft de volgende opheldering van dit vreemd besluit: Sedert langen tijd zou namelijk de onder-koning reeds met het plan zwanger zijn gegaan, om eene wijziging te brengen in den firman van 1841, waarbij de erfopvolging geregeld is niet in de regte, maar in de zij-linie overeenkomstig de oude bepaling van het land; die wijziging zou natuurlijk ten gunste komen van zijn zoon, met dien verstande dat de erfopvolging in de regte linie voortdurend van kracht zal zijn. De Engelsche regering—altijd volgens den *Univers*—moet hiervan niet alleen kennis gedragen, maar zelfs tot de uitvoering van het plan hare medewerking toegezegd hebben, op voorwaarde dat de onderkoning de werkzaamheden voor het graven van het kanaal van Suez doe staken, totdat de firman des sultans uit Konstantinopel hem de uitvoering daarvan bepaaldelijk opdraagt. Van daar eene staking der werkzaamheden. De onder-koning zegt van zijn kant in de circulaire, welke hij te dier zake heeft uitgevaardigd, dat de goedkeuring des sultans reeds van den beginne af door hem als voorwaarde der uitvoering gesteld is.

— Ten huize van lord Derby heeft den 21sten, volgens de *Advertiser*, eene meeting der conservative partij plaats gehad, ten einde de inzigten van genoemden staatsman ten opzigte van de houding dier partij, tegenover het tegenwoordige kabinet te vernemen. Lord Derby moet bij die gelegenheid vrij duidelijk hebben te kennen gegeven, dat hij nimmer meer een post als verantwoordelijk minister op zich zoude willen nemen, hij vermaande derhalve de aanwezigen zich een anderen leider te kiezen. Hij moet zijne pattij verder als het doelmatigst hebben aanbevolen, de conservative leden van het tegenwoordige kabinet te ondersteunen, want daardoor zouden zij hunne eigene belangen het beste dienen. Het kabinet Palmerston karakteriseerde lord Derby als een *noodhulp-kabinet*, hij voorspelde daaraan een vroegtijdigen dood. Deze meeting werd, naar men zegt, door 250 leden der conservative partij bijgewoond.

— Volgens de laatste brieven, uit Mexico ontvangen, blijft de toestand aldaar dezelfde. Terwijl de geestelijke partij op de Fransche en Engelsche gezanten steunt, hopen de liberalen op onderstand in manschappen en geld uit Amerika. De Britsche zaakgelastigde Ottway heeft veel ontevredenheid verwekt door zijne partijdigheid ten gunste van Zuluago en men zoude gaarne zien dat hij teruggeroepen werd, daar het Engelsch gouvernement weet dat hij den hem opgedragen last is te buiten gegaan. Mogt Lerdo president worden in plaats van Juarez, dan zou, naar men verzekert, veel goeds te verwachten zijn voor de Britsche schuldeischers; er moeten niet minder dan vijf millioenen dollars voorhanden zijn, om naar Vera Cruz gezonden te worden, doch Miramon eischte zulk eene ongehoorde vergoeding voor de conducta, dat de kooplieden die niet wilden toestaan, te minder daar de wissel nog een verlies van 15 pCt. opleverde. Dien tengevolge bleven de dividend gelden onder bewaring van den agent der fondsenhouders, vooral wijl de wegen te onveilig waren, om zulk een groot bedrag aan eene conducta toe te vertrouwen.

Laatste Telegrafische Dépêches.

Parijs, 25 Junij. *Dépêche des keizers aan de keizerin*: CAVRIANA, 24 Junij, *des avonds.* — Groote bataille, groote overwinning. De geheele Oostenrijksche armee, stond in linie van bataille, op eene uitgestrektheid van 5 mijlen. Wij hebben haar uit al hare stellingen verdreven, en niet alleen vele kanonnen en vaandels veroverd, maar ook vele gevangenen gemaakt.

De bataille heeft van 's morgens 4 ure tot 's avonds 8 ure geduurd.

Turin, 25 Junij. Volgens tijdingen uit Bologna van 23 dezer zijn de Legatien van troepen ontblood. Een regiment Zwitsers is thans in de Marken; 3000 Karabiniers rukken van Ferrara tegen de in opstand gekomen steden van de marken op. De bevolking is nagenoeg ongewapend.

De Zwitsers hebben te Perugia gruweldaden gepleegd, verscheidene soldaten, 3 kapiteins en 70 burgers zijn gedood. Het volk wierp in zijne woede uit de bovenramen kookende olie, vuur en gloeijende asch op de hoofden der Zwitsers.

Londen, 25 Junij De *Times* zegt dat de Prussische regering besloten heeft aan Frankrijk voorstellen te doen, die, wanneer zij verworpen mogten worden, door zekere maatregelen zullen worden gevolgd.

De *Times* gispt overigens Pruissens politiek en verklaart zich tegen Oostenrijk.

Het blad zegt thans ook, dat geene staking is gekomen in de maritime toerustingen van Engeland.

Advertentie.

STOOMBOOTDIENST.

Gedurende de maand AUGUSTUS is de dienst *naar* en *van* ondergenoemde plaatsen geregeld als volgt:

Van *Batavia*	naar *Samarang*,	den	3 en	18	Augustus.
„ *Samarang*	„ *Soerabaija*	„	6 „	21	„
„ *Soerabaija*	„ *Samarang*	„	10 „	25	„
„ *Samarang*	„ *Batavia*	„	12 „	27	„

Nadere inlichtingen bij *De Agenten*,

(970) B. KOPERSMIT & CO.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.